

Raport z badania

„Zapotrzebowanie na zawody oraz kwalifikacje i kompetencje na lokalnych rynkach pracy w województwie podkarpackim

– edycja 2019”

SEKCJA J informacja i komunikacja

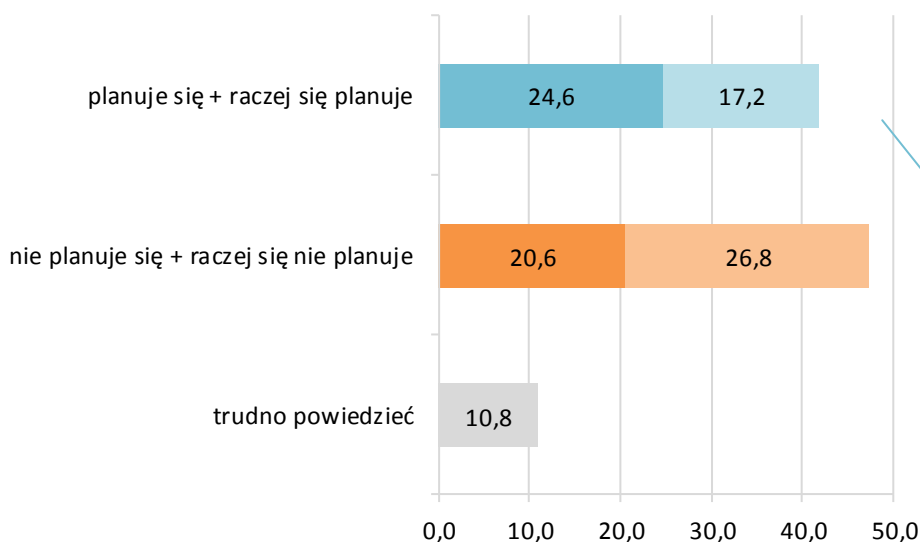

SPIS TREŚCI

1.	Planowane zatrudnienie.....	3
1.1	Powody planowanego zatrudniania pracowników	4
1.2	Planowane zatrudnienie w firmach różnej wielkości	5
1.3	Plany zatrudnieniowe w perspektywie 3 lat	6
1.4	Plany zatrudnieniowe w perspektywie 5 lat	6
2.	Poszukiwani pracownicy – oczekiwania	7
2.1	Poszukiwani pracownicy w grupach zawodów	7
2.2	Poszukiwani pracownicy – oczekiwane wykształcenie.....	8
2.3	Poszukiwani pracownicy – oczekiwane doświadczenie zawodowe	9
2.4	Poszukiwani pracownicy – oczekiwane formalne potwierdzenie zawodu.....	10
2.5	Poszukiwani pracownicy – oczekiwane umiejętności	10
2.6	Poszukiwani pracownicy – oczekiwane kompetencje „miękkie”	12
3.	Problemy ze znalezieniem pracowników	13
3.1	Powody problemów ze znalezieniem pracowników	14
3.2	Problemy ze znalezieniem pracowników w firmach różnej wielkości.....	15
3.3	Dotychczasowe problemy ze znalezieniem pracowników a obecne plany zatrudnieniowe. 16	
3.4	Problemy ze znalezieniem pracowników w odniesieniu do stanowisk pracy.....	17
3.5	Sposoby rozwiązywania problemów ze znalezieniem pracowników	18
4.	Planowana redukcja zatrudnienia	19
5.	Instrumenty powiatowych urzędów pracy wspierające tworzenie miejsc pracy	20
6.	Podstawowe informacje o badaniu.....	21
7.	Założenia metodologiczne badania	22
	SPIS WYKRESÓW.....	23
	SPIS TABEL	23
	SPIS ZAŁĄCZNIKÓW	23

1. Planowane zatrudnienie

Wykres 1 Planowane zatrudnienie w perspektywie 12 miesięcy (w %)¹

41,8% pracodawców w sekcji J – *informacja i komunikacja* deklaruje plany zatrudnieniowe w ciągu najbliższych 12 miesięcy!

W grupie tej przeważają deklaracje zdecydowane – „planuje się zatrudnienie” (24,6%), w stosunku do postaw umiarkowanie pozytywnych – „raczej się planuje zatrudnienie” (17,2%).

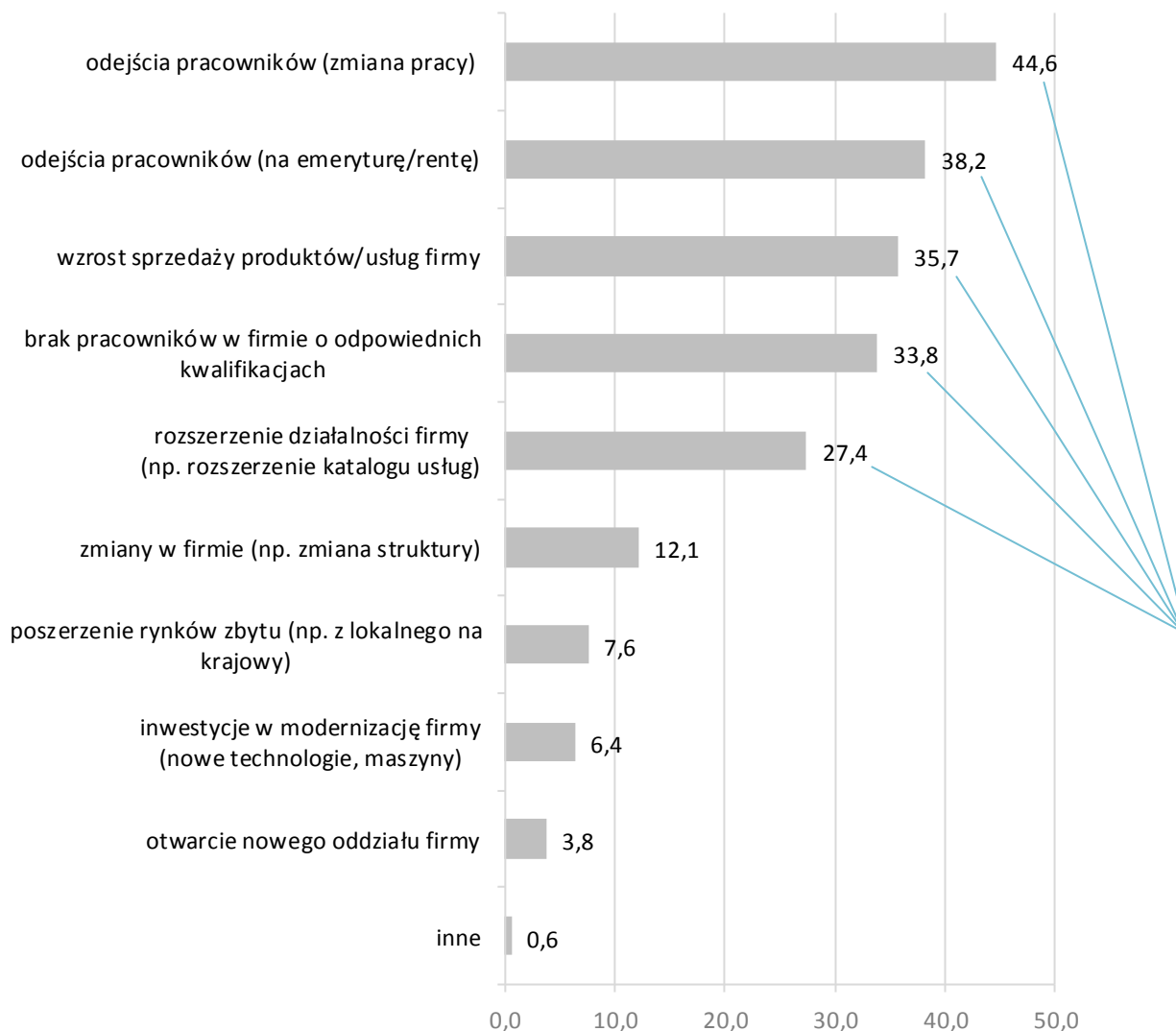
Co dziewiąty pracodawca (10,8%) nie potrafi określić, czy będzie zatrudniać – oznacza to, że przynajmniej zastanawia się nad taką możliwością mimo tego, że nie składa deklaracji w tym względzie.

Jednocześnie ogromne wrażenie robi liczba osób planowanych do zatrudnienia! W badaniu – w części dotyczącej sekcji J – wzięło udział 368 pracodawców, z czego ponad 40% potwierdziło, że planuje zatrudnić pracowników w ciągu najbliższych 12 miesięcy. Pracodawcy ci wskazywali zawody poszukiwanych osób i jednocześnie dookreślali ile osób w takich zawodach potrzebują. Łącznie wskazali na 1 518 osób planowanych do zatrudnienia. Liczba ta robi tym większe wrażenie, jeśli uświadomimy sobie, że w momencie rozpoczynania badania w sekcji J funkcjonowało 5 565 podmiotów gospodarki narodowej.

¹Lista zawodów, w których planowane jest zatrudnienie w perspektywie 12 miesięcy, stanowi załącznik nr 1 do raportu.

1.1 Powody planowanego zatrudniania pracowników

Wykres 2 Powody planowanego zatrudniania pracowników (w %)

Dlaczego pracodawcy deklarują coraz większe plany zatrudnieniowe?

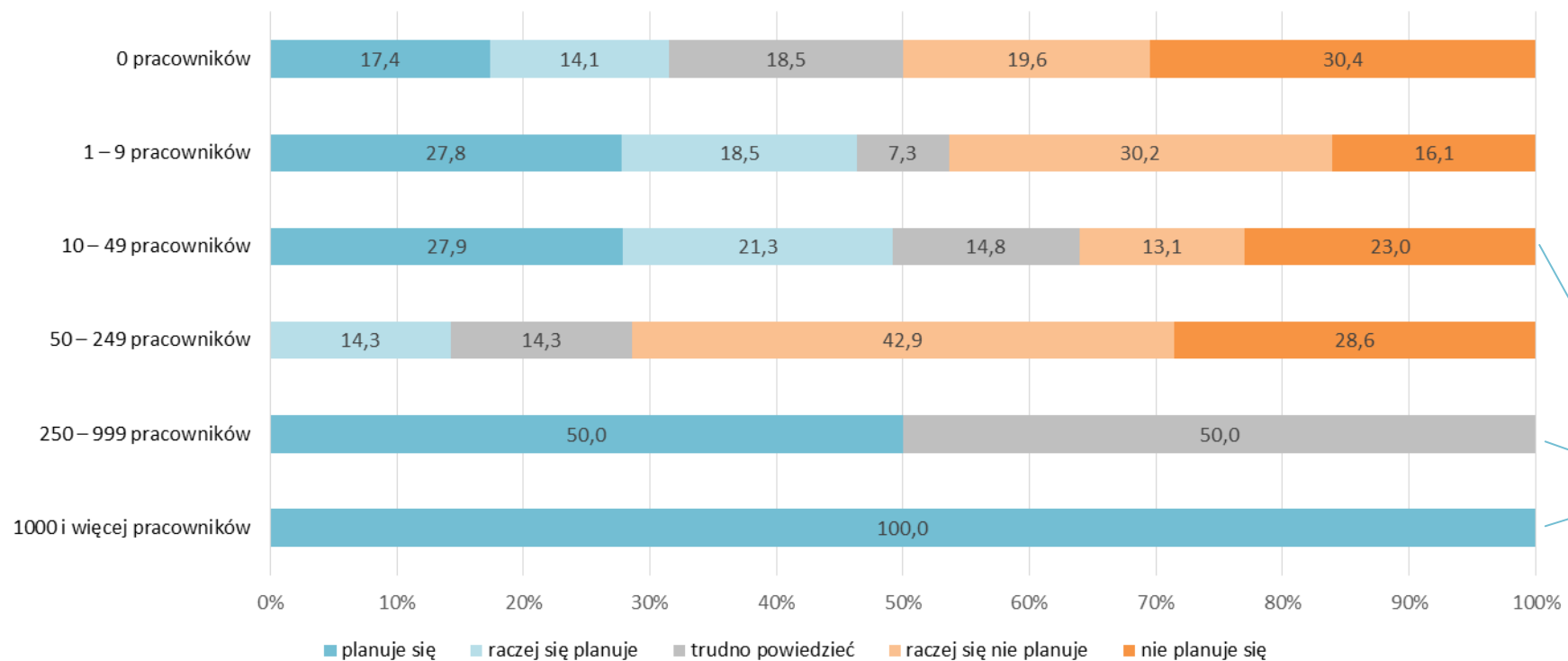
Okazuje się, że wśród najczęstszych powodów planowanego zatrudniania pracowników wskazywane są takie, które wiążą się z fluktuacją pracowników bądź niedostosowaniem ich kwalifikacji do potrzeb pracodawców:

- blisko połowa pracodawców (44,6%) wskazuje na odejścia pracowników związane ze zmianą pracy;
- ponad 1/3 (38,2%) wskazuje na odejścia związane z przejściem na emeryturę/rentę;
- 1/3 (33,8%) wskazuje na brak pracowników o odpowiednich kwalifikacjach.

Wśród powodów związanych z funkcjonowaniem i rozwojem firmy na pierwszy plan wysuwa się wzrost sprzedaży produktów/usług firmy (35,7% pracodawców) oraz często będące jego wynikiem – rozszerzenie działalności firmy (27,4%).

1.2 Planowane zatrudnienie w firmach różnej wielkości

Wykres 3 Planowane zatrudnienie w perspektywie 12 miesięcy – w firmach różnej wielkości (w %)

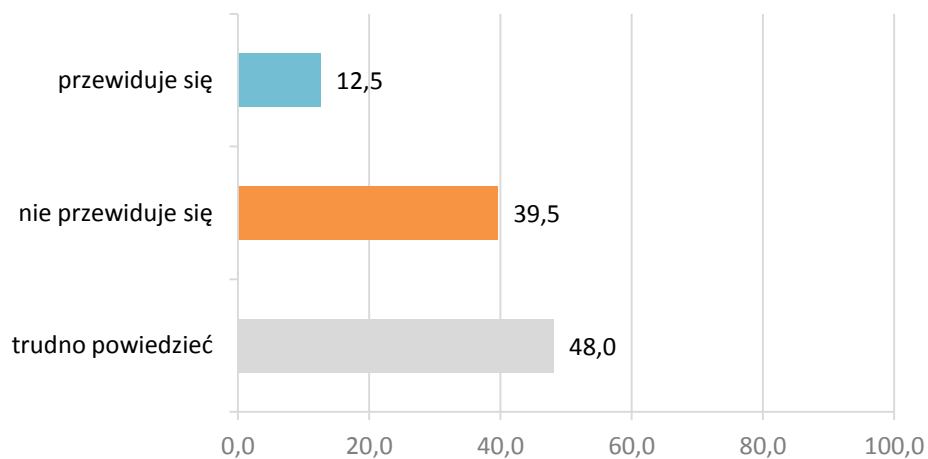

W firmach każdej wielkości pracodawcy planują zatrudnienie pracowników – najwięcej takich pracodawców jest wśród firm bardzo dużych (100,0%) oraz dużych (50,0%) i małych (49,2%).

Warto zwrócić uwagę, że pracowników planuje zatrudnić również blisko 1/3 (31,5%) właścicieli jednoosobowych działalności gospodarczych – co wskazuje na dążenie do ich rozwoju.

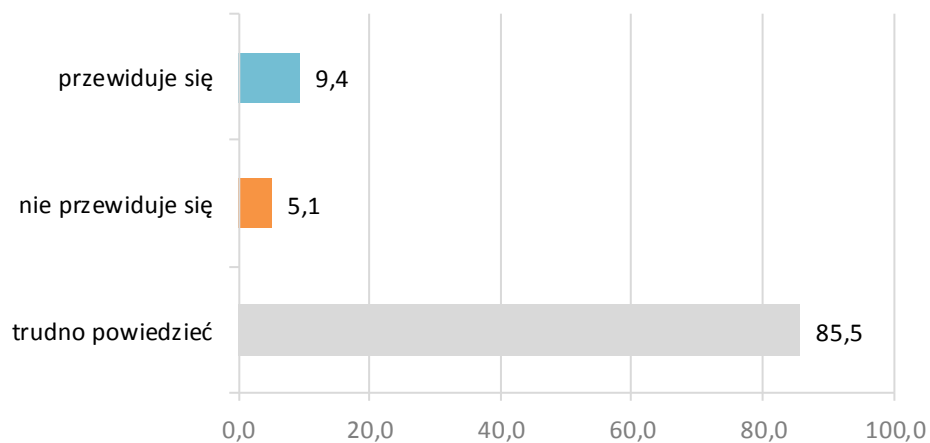
1.3 Plany zatrudnieniowe w perspektywie 3 lat

Wykres 4 Przewidywane zatrudnienie w perspektywie 3 lat (w %)²

1.4 Plany zatrudnieniowe w perspektywie 5 lat

Wykres 5 Przewidywane zatrudnienie w perspektywie 5 lat (w %)³

² Lista zawodów, w których planowane jest zatrudnienie w perspektywie 3 lat, stanowi załącznik nr 2 do raportu.

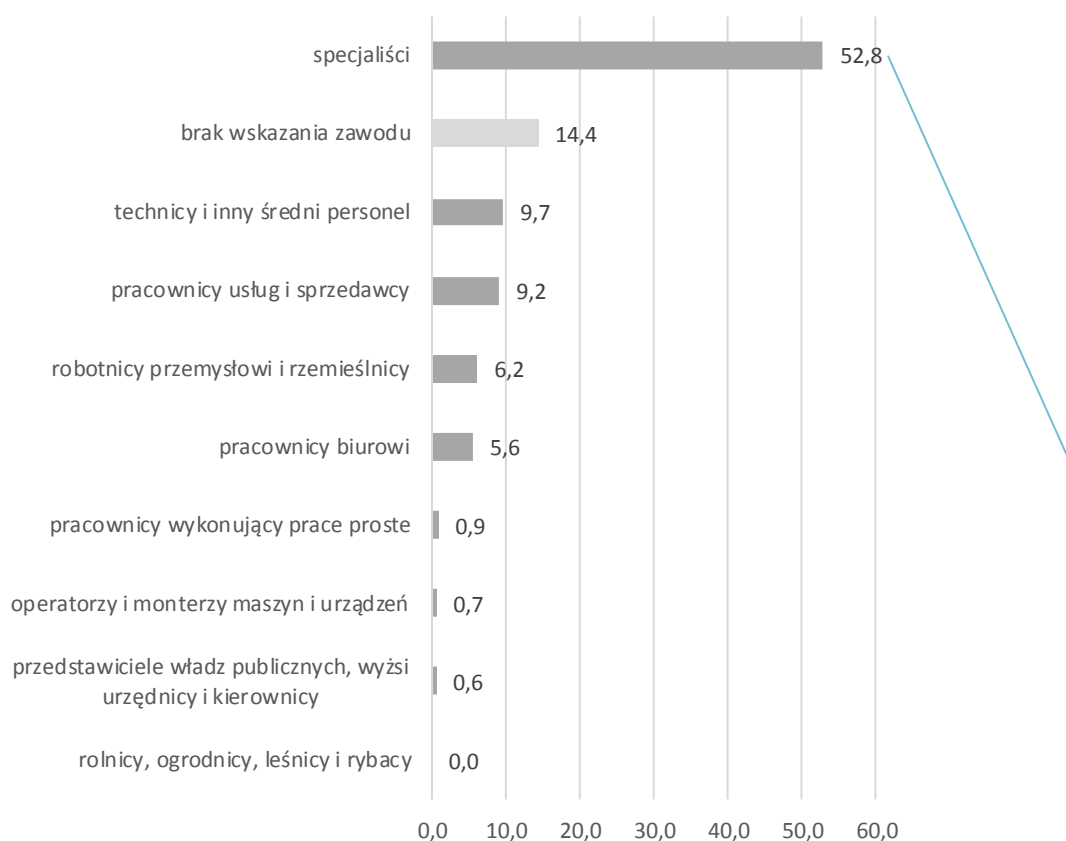
³ Lista zawodów, w których planowane jest zatrudnienie w perspektywie 5 lat, stanowi załącznik nr 3 do raportu.

2. Poszukiwani pracownicy – oczekiwania

Wszystkie informacje dotyczące wymagań względem kandydatów do pracy odnoszą się do liczby pracowników, których pracodawcy planują zatrudnić w perspektywie 12 miesięcy.

2.1 Poszukiwani pracownicy w grupach zawodów

Wykres 6 Poszukiwani pracownicy w grupach zawodów (w %)

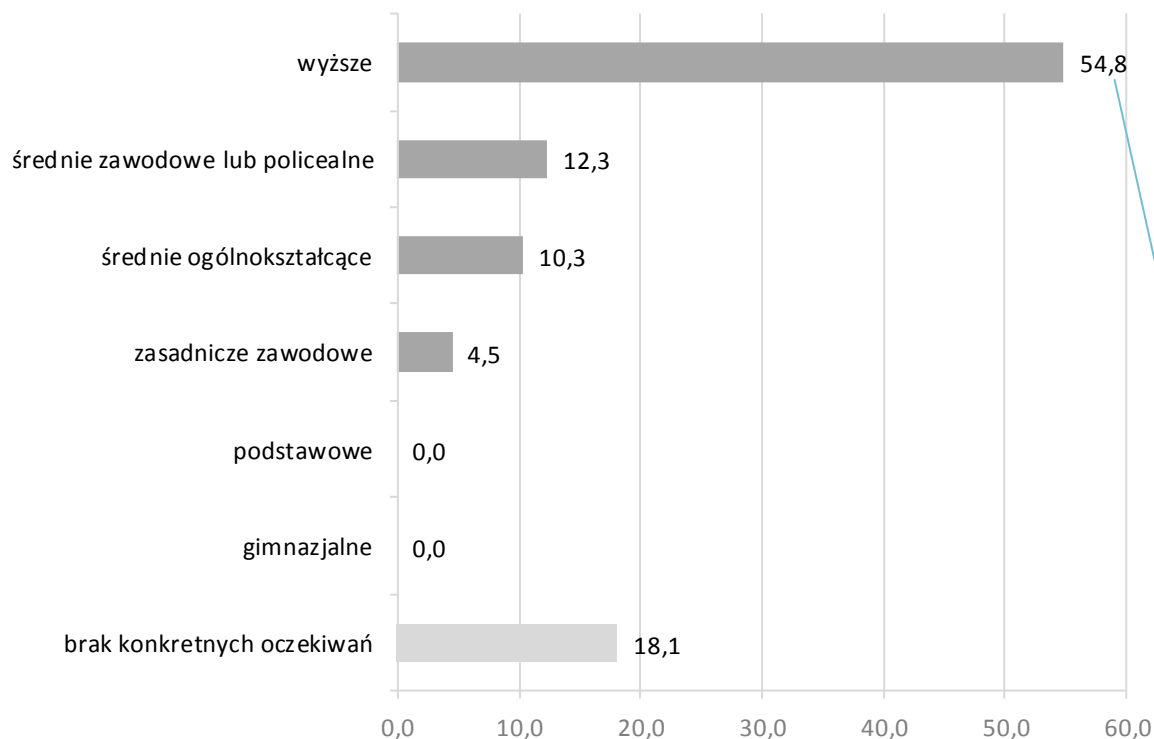

Największa grupa pracowników planowanych do zatrudnienia to specjaliści – stanowią ponad połowę spośród wszystkich poszukiwanych osób (52,8%). W każdej z pozostałych grup zawodów odsetek wskazujący na zapotrzebowanie na pracowników jest jednocyfrowy.

Jednocześnie wobec co siódmego poszukiwanego pracownika (14,4%) pracodawcy nie określili wymagań dotyczących zawodu.

2.2 Poszukiwani pracownicy – oczekiwane wykształcenie

Wykres 7 Poziom wykształcenia oczekiwany od kandydatów do pracy (w %)

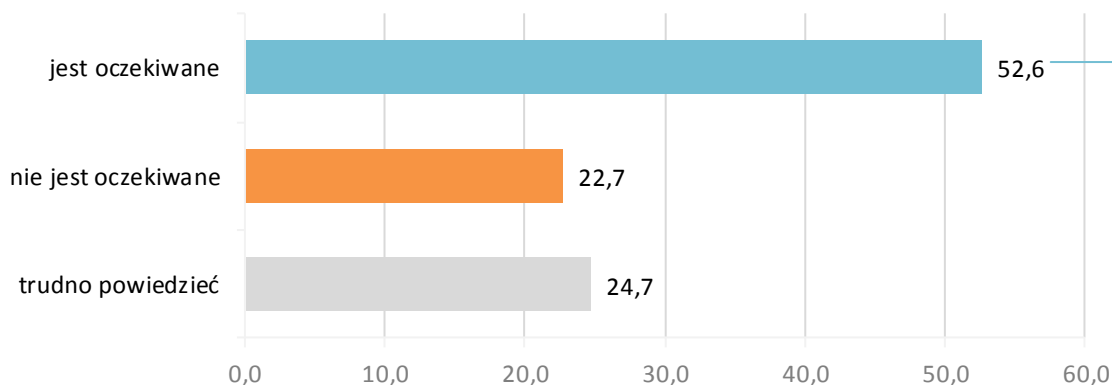
W ujęciu ogólnym najbardziej pożądanymi do pracy są osoby z wykształceniem wyższym (54,8%).

Jednocześnie co szósty pracownik poszukiwany na rynku pracy (16,8%) to osoba z wykształceniem zawodowym (zasadniczym zawodowym i średnim zawodowym lub policealnym).

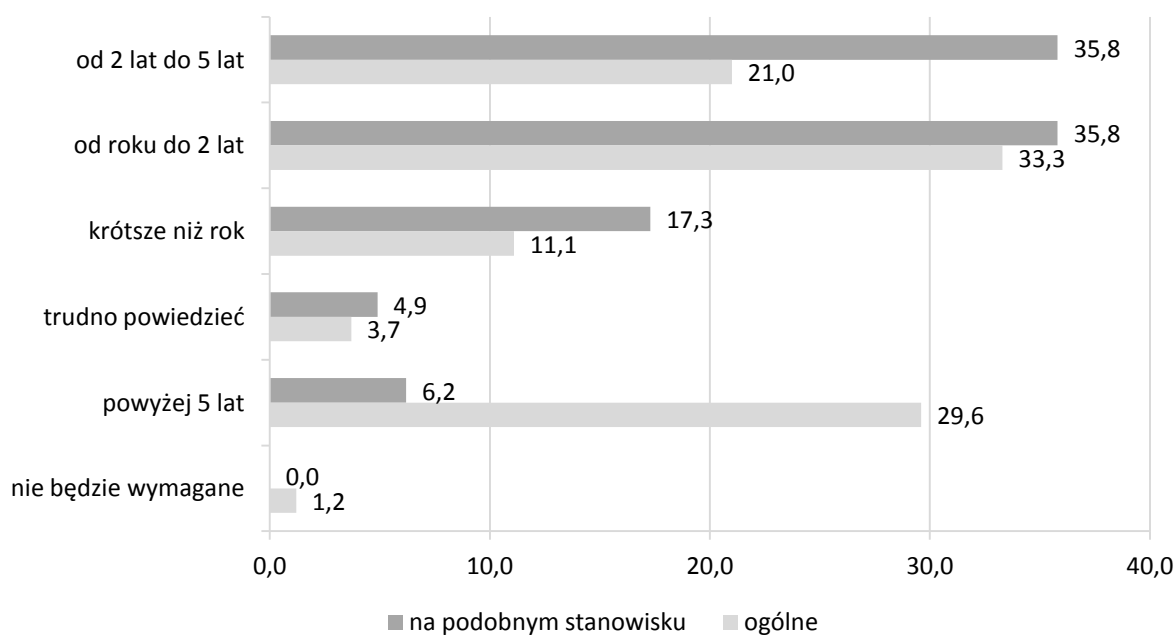
Równie ważną informacją jest taka, że wobec co szóstego kandydata do pracy (18,1%) pracodawcy nie mają konkretnych oczekiwań dotyczących poziomu wykształcenia.

2.3 Poszukiwani pracownicy – oczekiwane doświadczenie zawodowe

Wykres 8 Doświadczenie zawodowe oczekiwane od kandydatów do pracy (w %)

Wykres 9 Wymiar doświadczenia zawodowego oczekiwanego od kandydatów do pracy (w %)

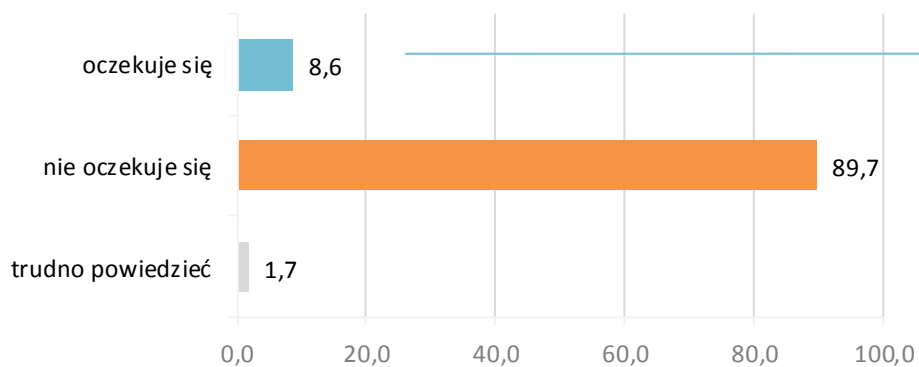
Pracodawcy oczekują doświadczenia zawodowego od ponad połowy kandydatów do pracy (52,6%).

Można stwierdzić, że wymagania względem posiadanego doświadczenia zawodowego nie są wygórowane:

- w odniesieniu do doświadczenia na podobnym stanowisku – od ponad połowy pracowników (53,1%) oczekuje się doświadczenia nie dłuższego niż 2 lata, a względem aż 88,9% pracowników – nie dłuższego niż 5 lat;
- w odniesieniu do doświadczenia ogólnego – od blisko połowy pracowników (44,4%) oczekuje się doświadczenia nie dłuższego niż 2 lata.

2.4 Poszukiwani pracownicy – oczekiwane formalne potwierdzenie zawodu

Wykres 10 Formalne potwierdzenie zawodu oczekiwane od kandydatów do pracy (w %)

Pracodawcy oczekują formalnego potwierdzenia zawodu jedynie od co dwunastego kandydata do pracy (8,6%).

2.5 Poszukiwani pracownicy – oczekiwane umiejętności

Wykres 11 Umiejętności oczekiwane od kandydatów do pracy (w %)

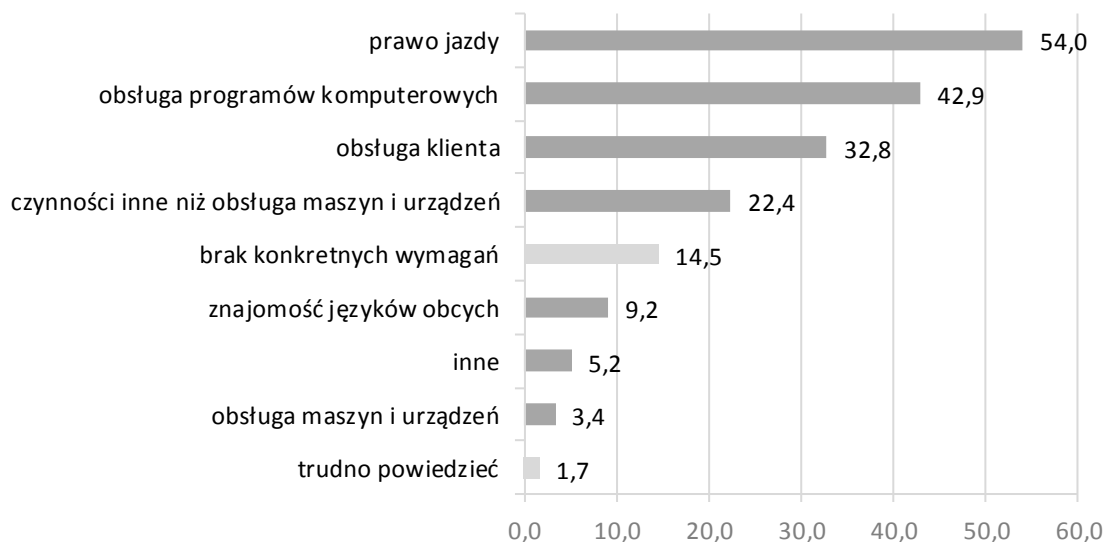

Tabela 1 Umiejętności oczekiwane od kandydatów do pracy – w odniesieniu do wielkich grup zawodów (w %)

Wielka grupa zawodów zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności	dotyczące obsługi urządzeń i maszyn	dotyczące wykonywania czynności innych niż	dotyczące obsługi programów	dotyczące znajomości języków obcych	dotyczące posiadania prawa jazdy	dotyczące obsługi klienta	inne	trudno powiedzieć	brak konkretnych oczekiwań
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Specjaliści	1,4	29,3	44,9	3,5	61,2	43,6	1,7	0,2	13,5
Technicy i inny średni personel	0,0	34,7	55,1	0,0	62,6	47,6	0,0	0,0	2,0
Pracownicy biurowi	0,0	14,1	23,5	0,0	38,8	32,9	1,2	0,0	45,9
Pracownicy usług i sprzedawcy	0,7	3,6	2,9	0,7	59,0	10,8	0,0	3,6	33,8
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	0,0	6,4	68,1	5,3	64,9	63,8	0,0	0,0	23,4
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	40,0	10,0	80,0	0,0	90,0	50,0	0,0	0,0	0,0
Pracownicy wykonujący prace proste	0,0	0,0	57,1	0,0	100,0	57,1	0,0	0,0	0,0
Brak wskazania zawodu	0,0	0,5	13,3	0,0	95,0	22,0	0,0	0,0	4,6

W kontekście poszukiwanych u kandydatów do pracy umiejętności – najbardziej oczekiwane są te, które dotyczą prawa jazdy (54,0%), obsługi programów komputerowych (42,9%), obsługi klienta (32,8%) oraz czynności innych niż obsługa maszyn i urządzeń (22,4%).

W odniesieniu do co siódmego stanowiska pracy (14,5%) pracodawcy nie wskazują konkretnych oczekiwań dotyczących posiadanych umiejętności.

Tabela 1 zawiera dane dotyczące oczekiwań pracodawców względem umiejętności kandydatów do pracy – w poszczególnych grupach zawodów. Kolorem niebieskim wyróżniono wartości powyżej 25,0%.

2.6 Poszukiwani pracownicy – oczekiwane kompetencje „miękkie”⁴

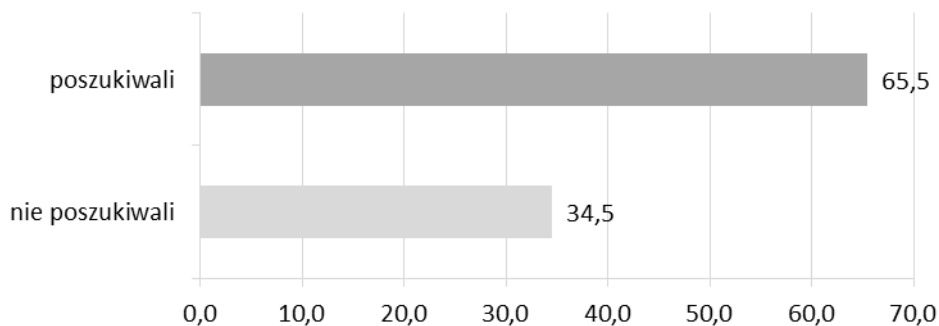
Tabela 2 Kompetencje „miękkie” oczekiwane przez pracodawców (wskazane w pytaniu otwartym)

Kompetencje (ranking wg częstości występowania wśród odpowiedzi pracodawców)		
osobiste	społeczne	menedżerskie
odpowiedzialność	umiejętność współpracy w grupie	rozwiązywanie konfliktów
chęć do pracy	komunikatywność	delegowanie zadań
samodzielność	asertywność / posiadanie własnego zdania	motywowanie
umiejętności i uprawnienia fachowe	umiejętność uczenia innych	
odporność na stres	otwartość na innych	
inicjatywność	umiejętność obsługi klienta	
łatwość przyswajania informacji		
wysoka kultura osobista		
dobra organizacja pracy		
dyspozycyjność		
poczucie humoru		
kreatywność		
rzetelność		
punktualność		
pozytywne nastawienie		
elastyczność		
pracowitość		
analityczne myślenie		
dążenie do realizacji celów		
chęć do nauki i rozwoju		
lojalność		
cierpliwość		
profesjonalizm		
zaradność		

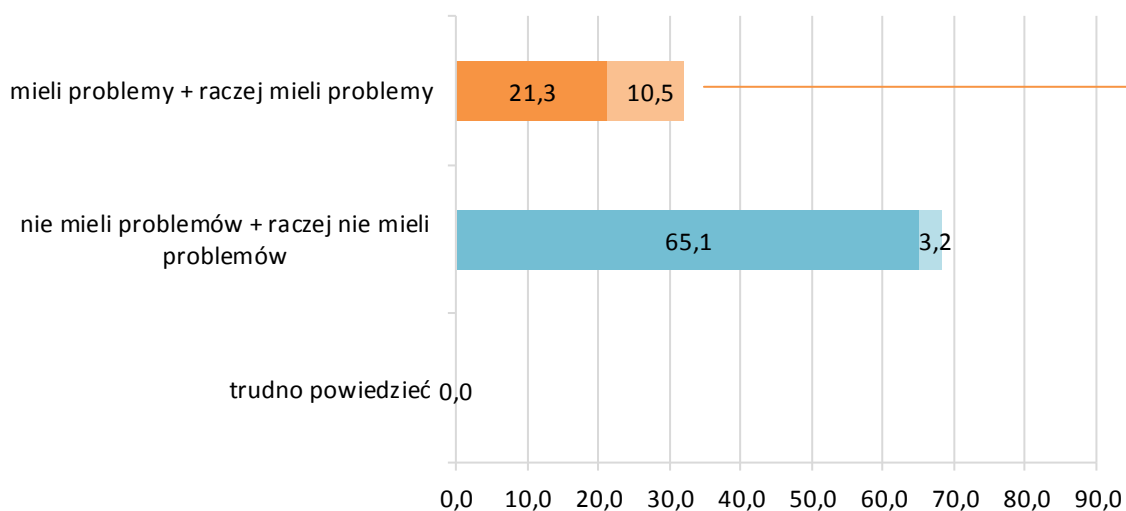
⁴Odpowiedzi pracodawców zakodowano, a cechy bliskoznaczne pogrupowano – zgodnie z listą wskazaną w tabeli 2.

3. Problemy ze znalezieniem pracowników

Wykres 12 Poszukiwanie pracowników przez pracodawców w ciągu ostatnich 3 lat (w %)

Wykres 13 Problemy pracodawców ze znalezieniem pracowników w ciągu ostatnich 3 lat (w %)

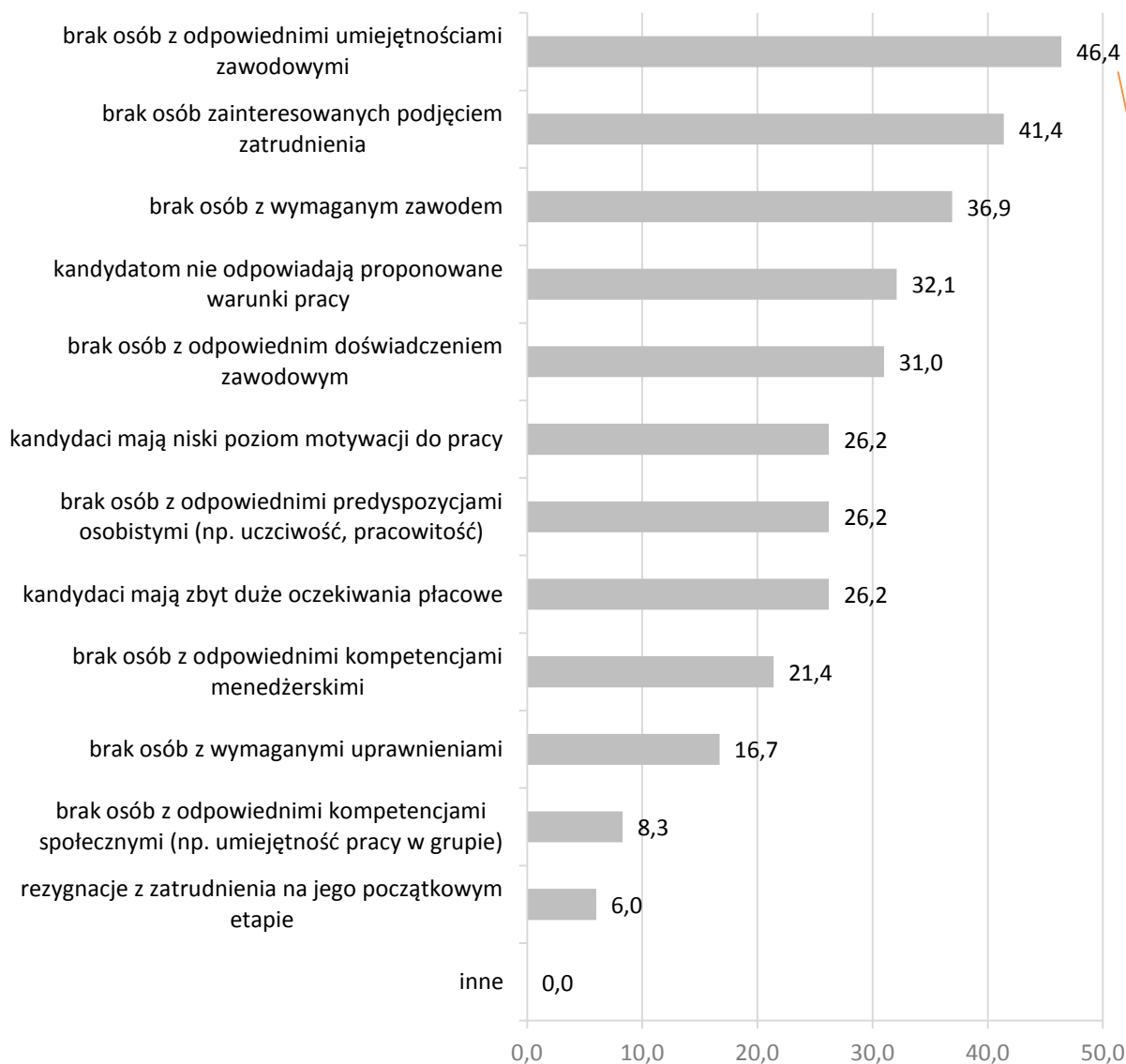

W całej grupie pracodawców w sekcji J 2/3 z nich (65,5%) w ciągu ostatnich 3 lat poszukiwało pracowników.

1/3 pracodawców (31,8%) spośród tych, którzy w ostatnich 3 latach poszukiwali pracowników odpowiednich do potrzeb firmy, miało problem z ich znalezieniem!

3.1 Powody problemów ze znalezieniem pracowników

Wykres 14 Powody problemów pracodawców ze znalezieniem pracowników (w %)

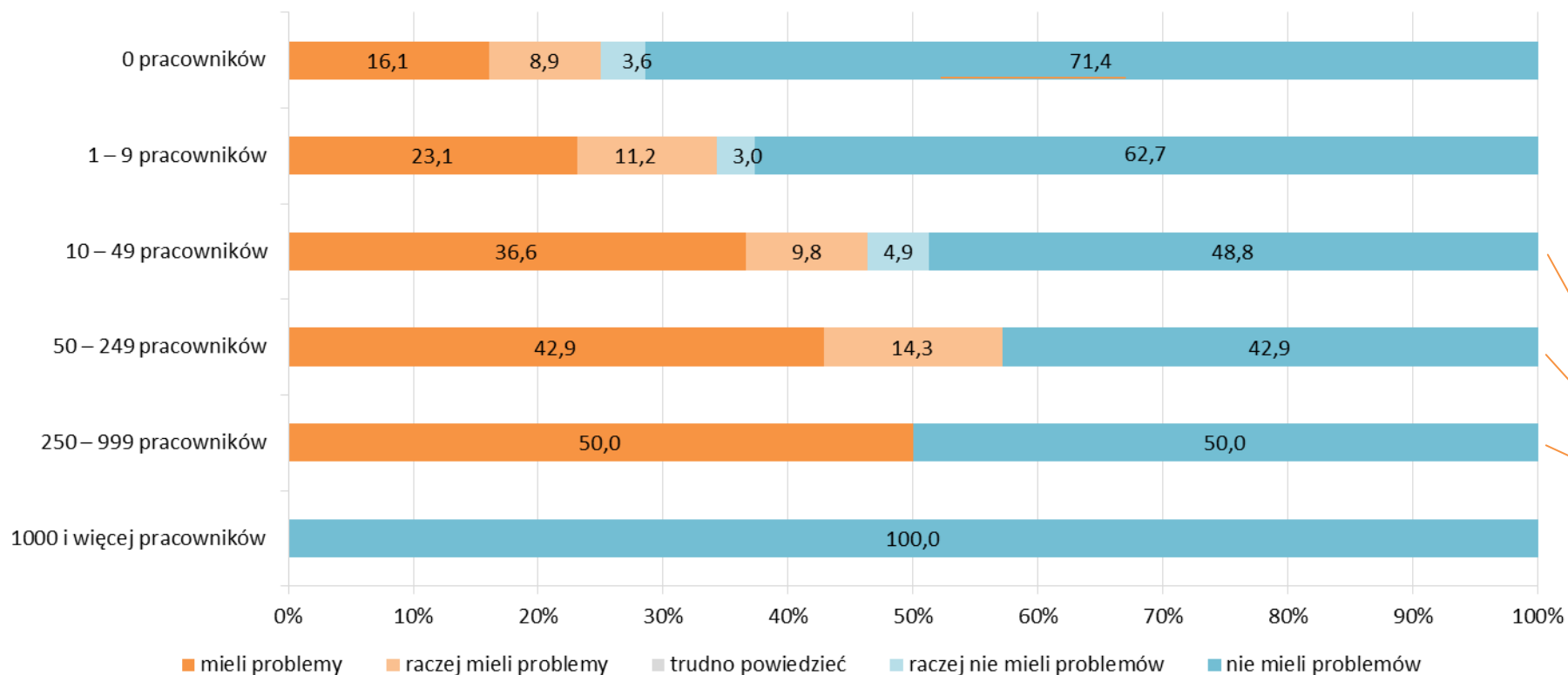
Wśród powodów problemów ze znalezieniem pracowników, na które zwracali uwagę pracodawcy, wysokie odsetki wskazań dotyczyły obszaru niedostosowania kwalifikacji – braku osób z odpowiednimi umiejętnościami zawodowymi (46,4% pracodawców), z wymaganym zawodem (36,9%), z odpowiednim doświadczeniem zawodowym (31,0%).

Jednocześnie jako drugi na liście znalazł się powód w postaci braku osób zainteresowanych podjęciem zatrudnienia – wskazało na niego 41,4% pracodawców. łączy się z nim bezpośrednio powód w postaci niskiej motywacji do pracy u kandydatów, na który wskazał co czwarty pracodawca (26,2%).

Sporo pracodawców wskazało na powody związane z warunkami zatrudnienia – 32,1% z nich mówi o tym, że kandydatom nie odpowiadają proponowane warunki pracy, a 26,2% - że kandydaci mają zbyt duże oczekiwania płacowe.

3.2 Problemy ze znalezieniem pracowników w firmach różnej wielkości

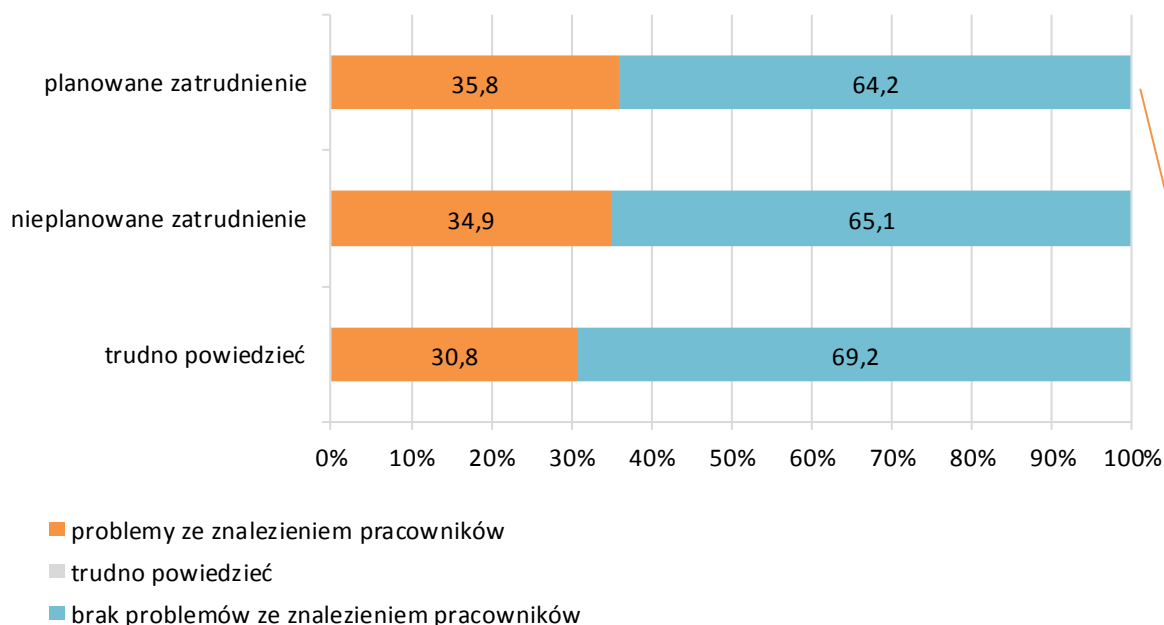
Wykres 15 Problemy pracodawców ze znalezieniem pracowników – w firmach różnej wielkości (w %)

Najwięcej pracodawców w ciągu ostatnich 3 lat miało problem ze znalezieniem pracowników w grupie firm średnich (57,2%) oraz firm dużych (50,0%) i małych (46,4%). Warto zauważyć, że 1/4 (25,0%) właścicieli jednoosobowych działalności gospodarczych również zgłosiło problem ze znalezieniem pracowników – okazuje się więc, że problem niedoboru kadrowego dotyka również część z tych najmniejszych podmiotów mikro, które są na początku drogi w rozwoju zasobów kadrowych.

3.3 Dotychczasowe problemy ze znalezieniem pracowników a obecne plany zatrudnieniowe

Wykres 16 *Dotychczasowe problemy ze znalezieniem pracowników a obecne plany zatrudnieniowe (w %)*

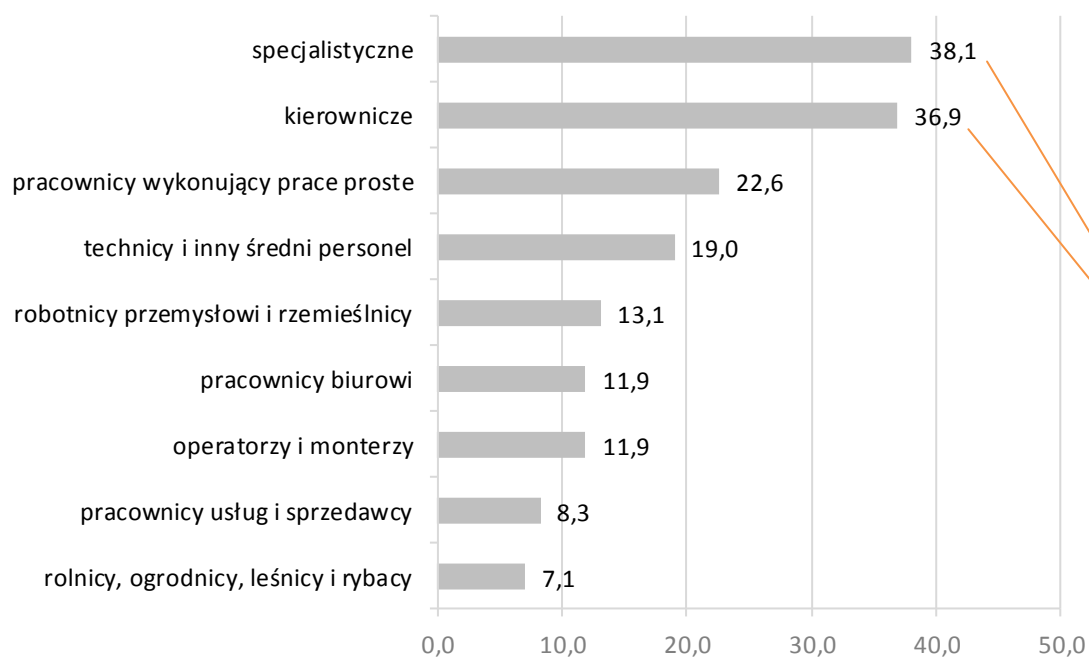
W kontekście planów zatrudnieniowych pracodawców istotne jest sprawdzenie, jaki wpływ na te plany mają dotychczasowe problemy ze znalezieniem pracowników – czy nie decydują o dalszym zahamowaniu rozwoju liczebnego danej firmy. Sytuacja, w której firmy najczęściej poszukujące kandydatów do pracy mają z tym problem jest w pewien sposób naturalna (firmy rzadziej poszukujące pracowników rzadziej trafią na trudności z tym związane) – jednak niebezpieczne byłoby, gdyby *gros* pracodawców, którzy doświadczyli tego typu problemów przesunęło się do grupy nieplanujących zatrudnienia – oznaczałoby to rezygnację z poszukiwania kolejnych kandydatów do pracy z powodu zniechęcenia, braku wiary w sukces rekrutacji.

Okazuje się, że największy odsetek pracodawców (35,8%), którzy doświadczyli takich problemów, jest w grupie tych, którzy planują rozszerzenie kadry w ciągu najbliższych 12 miesięcy – a więc pomimo negatywnych doświadczeń związanych z pozyskaniem kadry nie rezygnują z dalszego rozwoju liczebnego firmy.

Jednocześnie pracodawców, którzy doświadczyli problemów ze znalezieniem pracowników jest 34,9% w grupie nie planującej zatrudnienia i 30,8% w grupie tych, którzy nie potrafią stwierdzić czy będą zatrudniać – czyli w przypadku części pracodawców problemy te mogą mieć duży wpływ na decyzję o rezygnacji z dalszych prób znalezienia pracowników.

3.4 Problemy ze znalezieniem pracowników w odniesieniu do stanowisk pracy

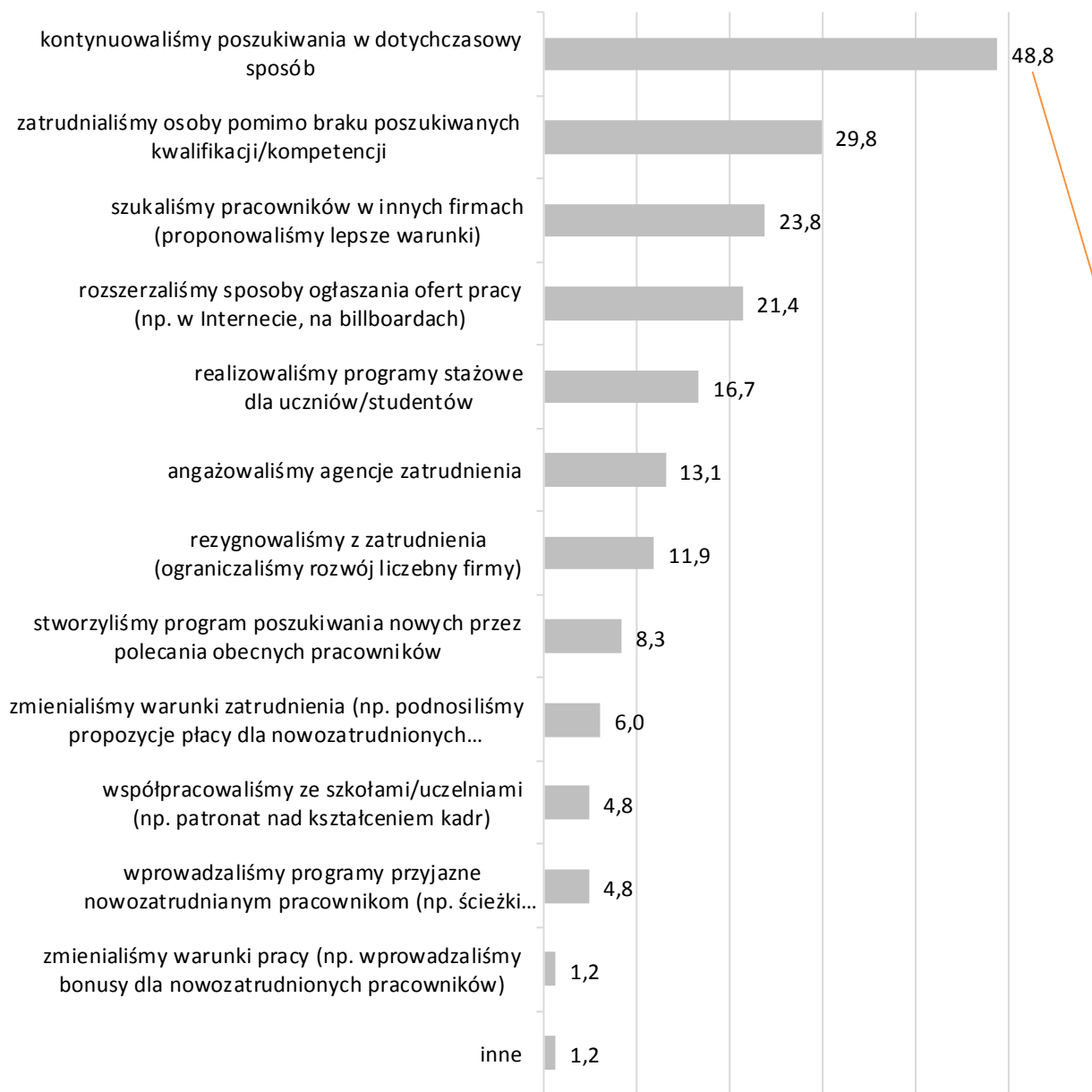
Wykres 17 Odsetek pracodawców, którzy zgłaszają problem ze znalezieniem pracowników na określone stanowiska pracy

W sytuacji poszukiwania pracowników najczęściej pracodawców zgłasza problem z pozyskaniem osób na stanowiska specjalistyczne (38,1% pracodawców) oraz kierownicze (36,9%). Blisko co czwarty pracodawca (22,6%) potwierdził trudności ze znalezieniem pracowników wykonujących prace proste, a co piąty (19,0%) techników i innego średniego personelu.

3.5 Sposoby rozwiązywania problemów ze znalezieniem pracowników

Wykres 18 Sposoby rozwiązywania problemów ze znalezieniem pracowników (w %)

W reakcji na problem ze znalezieniem pracowników najczęściej pracodawców radziła sobie poszukując tych osób w dotychczasowy sposób (48,8%).

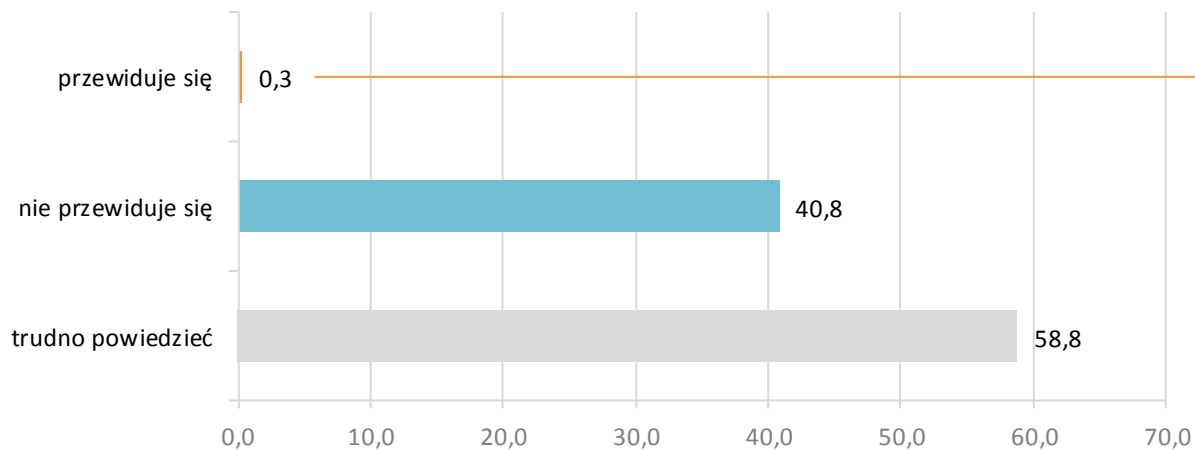
Należy zwrócić uwagę na fakt, że w sytuacji niedoboru odpowiednich kandydatów do pracy, blisko co trzeci pracodawca (29,8%) zatrudniał osoby pomimo tego, że nie posiadały one wymaganych kwalifikacji/kompetencji, a co czwarty (23,8%) szukał pracowników w innych firmach proponując im lepsze warunki za zmianę zatrudnienia.

Jednocześnie niewielu pracodawców decydowało się na zmianę warunków zatrudnienia – co siedemnasty pracodawca (6,0%) proponował zmianę warunków zatrudnienia np. w postaci wyższych płac, a co dwudziesty pierwszy (4,8%) wprowadzał programy przyjazne nowozatrudnionym osobom (np. ścieżki awansu i szkoleń).

Na uwagę zasługuje fakt, że część pracodawców angażowała się w przygotowanie przyszłych kadr – co szósty (16,7%) realizował programy stażowe dla uczniów/studentów.

4. Planowana redukcja zatrudnienia

Wykres 19 Planowana redukcja zatrudnienia w perspektywie 12 miesięcy (w %)

Plany redukcji zatrudnienia zadeklarował 0,3% pracodawców – w zasadzie jest to odsetek mniejszy niż błąd statystyczny.

Jednocześnie ponad połowa pracodawców (58,8%) nie składa żadnej deklaracji w tym względzie. Sytuacja społeczno-gospodarcza jest tak dynamiczna w ostatnich latach, że taka niejednoznaczna postawa pracodawców wydaje się być zrozumiała, zwłaszcza w związku ze zmianami technologicznymi wynikającymi z rewolucji przemysłowej 4.0, które pociągają za sobą również nowe potrzeby w obszarze zatrudnienia.

5. Instrumenty powiatowych urzędów pracy wspierające tworzenie miejsc pracy

Tabela 3 Ocena przydatności działań powiatowych urzędów pracy (w %)

Instrument	% pracodawców, którzy uznają instrument za przydatny	% pracodawców, którzy planują starać się o takie wsparcie w ciągu 12 m-cy
sfinansowanie szkolenia	55,4	12,8
staż	52,7	37,0
sfinansowanie wyposażenia miejsca pracy	44,0	14,4
dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego w wieku 50+	40,5	4,3
refundacja części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody i składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych do 30 r.ż.	38,0	4,6
prace interwencyjne	36,9	7,6
refundacja składek na ubezpieczenia społeczne za bezrobotnych do 30 r.ż.	35,6	4,9
zwolnienie z opłacania składki na Fundusz Pracy za zatrudnione osoby powyżej 50 r.ż.	31,5	8,2
zwolnienie z opłacania składki na Fundusz Pracy oraz składki na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za zatrudnionych bezrobotnych do 30 r.ż.	27,2	4,6
świadczenie aktywizacyjne przy zatrudnieniu bezrobotnych powracających na rynek pracy po przerwie związanej z wychowaniem dziecka lub sprawowaniem opieki nad osobą zależną	25,8	1,9
roboty publiczne	23,4	7,1
przygotowanie zawodowe dorosłych	20,7	2,2
jednorazowa refundacja składek na ubezpieczenia społeczne	19,6	1,9
prace społecznie użyteczne	19,3	5,4
pożyczka na utworzenie miejsca pracy	18,2	2,4
grant na telepracę (utworzenie miejsca pracy w postaci telepracy dla bezrobotnych powracających na rynek pracy po przerwie związanej z wychowaniem dziecka lub sprawowaniem opieki nad osobą zależną)	15,5	1,6

6. Podstawowe informacje o badaniu

Zleceniodawca Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie

Wykonawca Wojewódzki Urząd Pracy w Rzeszowie (założenia badania, raporty)
Wioletta Pytko, Małgorzata Kawalec, Barbara Wołoszyńska

Market Research World Anna Sojka z Gliwic (ankietowanie, baza danych)

Okres lipiec – wrzesień 2019 rok

Obszar województwo podkarpackie (21 powiatów i 4 miasta na prawach powiatu)

Cel główny określenie potrzeb i oczekiwań przedsiębiorców/pracodawców tak w poszczególnych powiatach województwa podkarpackiego, jak i w skali regionalnej w zakresie zatrudniania pracowników w konkretnych zawodach oraz wymagań odnośnie posiadanych przez nich kwalifikacji i kompetencji zawodowych

7. Założenia metodologiczne badania

Badanie zrealizowano zgodnie z założeniami metodologicznymi opracowanymi przez pracowników Wydziału Informacji Statystycznej i Analiz Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Rzeszowie – w oparciu o ilościowe metody pozyskiwania danych: internetowe wywiady kwestionariuszowe (technika CAWI) oraz telefoniczne wywiady kwestionariuszowe (technika CATI).

W ramach ilościowego badania **w odniesieniu do sekcji J – informacja i komunikacja wykonano 368 wywiadów z pracodawcami** – w oparciu o przygotowany kwestionariusz ankiety. Próba badawcza była reprezentatywna dla sekcji (przy założeniach: poziomu ufności próby 95% i maksymalnym błędzie oszacowania 5%) – dobrana została w sposób warstwowo-losowy według wielkości przedsiębiorstwa oraz kryterium terytorialnego.

Przy podziale próby uwzględniającym kryterium liczebności pracowników nadreprezentowane były podmioty małe, średnie, duże i bardzo duże ze względu na znaczącą przewagę podmiotów mikro. Liczebność próby wyliczono na podstawie rejestru REGON przedsiębiorstw z województwa podkarpackiego według danych GUS na dzień 31.01.2019 roku.

Rozkład próby przedstawia się następująco:

Tabela 4 Rozkład próby badawczej w odniesieniu do wielkości firmy

Wielkość firmy	Zrealizowana próba badawcza	%
0 pracowników	92	25,0
1 – 9 pracowników	205	55,7
10 – 49 pracowników	61	16,6
50 – 249 pracowników	7	1,9
250 – 999 pracowników	2	0,5
1000 i więcej pracowników	1	0,3
Sekcja J	368	100,0

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1	Planowane zatrudnienie w perspektywie 12 miesięcy (w %)	3
Wykres 2	Powody planowanego zatrudniania pracowników (w %)	4
Wykres 3	Planowane zatrudnienie w perspektywie 12 miesięcy – w firmach różnej wielkości (w %)	5
Wykres 4	Przewidywane zatrudnienie w perspektywie 3 lat (w %)	6
Wykres 5	Przewidywane zatrudnienie w perspektywie 5 lat (w %)	6
Wykres 6	Poszukiwani pracownicy w grupach zawodów (w %)	7
Wykres 7	Poziom wykształcenia oczekiwany od kandydatów do pracy (w %)	8
Wykres 8	Doświadczenie zawodowe oczekiwane od kandydatów do pracy (w %)	9
Wykres 9	Wymiar doświadczenia zawodowego oczekiwane od kandydatów do pracy (w %)	9
Wykres 10	Formalne potwierdzenie zawodu oczekiwane od kandydatów do pracy (w %)	10
Wykres 11	Umiejętności oczekiwane od kandydatów do pracy (w %)	10
Wykres 12	Poszukiwanie pracowników przez pracodawców w ciągu ostatnich 3 lat (w %)	13
Wykres 13	Problemy pracodawców ze znalezieniem pracowników w ciągu ostatnich 3 lat (w %)	13
Wykres 14	Powody problemów pracodawców ze znalezieniem pracowników (w %)	14
Wykres 15	Problemy pracodawców ze znalezieniem pracowników – w firmach różnej wielkości (w %)	15
Wykres 16	Dotychczasowe problemy ze znalezieniem pracowników a obecne plany zatrudnieniowe (w %)	16
Wykres 17	Odsetek pracodawców, którzy zgłaszają problem ze znalezieniem pracowników na określone stanowiska pracy	17
Wykres 18	Sposoby rozwiązywania problemów ze znalezieniem pracowników (w %)	18
Wykres 19	Planowana redukcja zatrudnienia w perspektywie 12 miesięcy (w %)	19

SPIS TABEL

Tabela 1	Umiejętności oczekiwane od kandydatów do pracy – w odniesieniu do wielkich grup zawodów (w %)	11
Tabela 2	Kompetencje „miękkie” oczekiwane przez pracodawców (wskazane w pytaniu otwartym)	12
Tabela 3	Ocena przydatności działań powiatowych urzędów pracy (w %)	20
Tabela 4	Rozkład próby badawczej w odniesieniu do wielkości firmy	22

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

Załącznik 1	Lista zawodów, w których planowane jest zatrudnienie w perspektywie 12 miesięcy	24
Załącznik 2	Lista zawodów, w których planowane jest zatrudnienie w perspektywie 3 lat	27
Załącznik 3	Lista zawodów, w których planowane jest zatrudnienie w perspektywie 5 lat	29
Załącznik 4	Kwestionariusz ankiety	31

Załącznik 1 Lista zawodów, w których planowane jest zatrudnienie w perspektywie 12 miesięcy

Zawody podawane w ramach kwestionariuszy ankiet przez pracodawców zostały zakodowane do zawodów zgodnych z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności⁵. W części przypadków zaklasyfikowanie na podstawie wypowiedzi pracodawcy było trudne i może nie odzwierciedlać w pełni intencji ze względu na brak dookreślenia zawodu i/lub brak odpowiednika w klasyfikacji. W części przypadków braku dookreślenia zawodu – posłużono się nazwą bardziej ogólną, zastępując kolejne cyfry w kodzie oznaczeniem „x” (np. inżyniera bez wskazania specjalizacji kodowano jako 214xxx, pod „xxx” rozumiejąc dalszą część kodu – inżynierowie w KZiS przypisane mają kody od 214101 do 214990). W zestawieniu uwzględniono również liczbę poszukiwanych pracowników, wobec których nie określono zawodu (np. „jeszcze nie wiadomo”, „nie wymagamy konkretnego zawodu”) – oznaczono ich jako „xxxxx”.

W zestawieniu zawarto odsetek, jaki osoby o danym zawodzie stanowią wśród poszukiwanych pracowników (w stosunku do 100%, czyli wszystkich pracowników poszukiwanych w ciągu najbliższych 12 m-cy zgłoszonych w ramach badania przez pracodawców danej sekcji PKD) oraz odsetek pracodawców (spośród wszystkich w danej sekcji PKD), którzy takich pracowników będą potrzebować. Należy podkreślić, że w części przypadków zawód odnosi się do wąskiej specjalizacji (np. operator koparki), w części natomiast obejmuje szerszy zakres stanowisk (np. inżynier).

Zawód (zakodowany wg KZiS)	Kod zawodu	Odsetek poszukiwanych pracowników	Odsetek pracodawców poszukujących pracowników w zawodzie
GRUPA 1 - PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY		0,593	
Naczelnik / kierownik wydziału	121303	0,593	0,272
GRUPA 2 - SPECJALIŚCI		52,833	
Programista aplikacji	251401	15,152	5,978
Opiekun klienta	243302	6,258	2,446
Specjalista do spraw rozwoju oprogramowania systemów informatycznych	251202	5,138	3,533
Specjalista administracji publicznej	242217	3,360	1,630
Specjalista do spraw kadr	242307	3,360	0,815
Specjalista do spraw sprzedaży	243305	3,360	1,902
Inżynier geodeta ⁶	21650x	3,294	1,087
Grafik komputerowy DTP	216601	1,581	0,543
Dziennikarz	264201	1,581	0,543
Specjalista do spraw animacji multimedialnej	216606	1,449	0,272
Specjalista marketingu społecznego	263409	1,449	0,543
Specjalista analizy i rozwoju rynku	243105	1,318	0,272
Pozostali specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkim	242390	1,120	0,815
Specjalista do spraw szkoleń	242403	0,856	0,543
Fizjoterapeuta	229201	0,593	0,543
Pośrednik w obrocie nieruchomościami	244101	0,461	0,272
Specjalista do spraw pozyskiwania funduszy (fundraiser)	242109	0,395	0,543
Reporter radiowy / telewizyjny / prasowy	264205	0,329	0,272

⁵ Klasyfikacja wynikająca z Rozporządzenia MPiPS z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz.U.2018.227 j.t.).

⁶ Zakodowano wspólnie inżynierów geodetów, wobec których nie określono specjalizacji.

Projektant / architekt systemów teleinformatycznych	251103	0,264	0,272
Autor tekstów i sloganów reklamowych (copywriter)	243102	0,198	0,272
Specjalista ochrony środowiska	213303	0,132	0,272
Pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	242190	0,132	0,272
Pozostali specjaliści do spraw administracji i rozwoju	242290	0,132	0,272
Pozostali specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych	251290	0,132	0,272
Inżynier systemów i sieci komputerowych	252302	0,132	0,272
Inżynier ⁷	214xxx	0,132	0,272
Analitik finansowy	241306	0,066	0,272
Koordinator projektów unijnych	242102	0,066	0,272
Audytorkontroler	242204	0,066	0,272
Inspektor nadzoru budowlanego	242211	0,066	0,272
Specjalista do spraw rekrutacji pracowników	242309	0,066	0,272
Analitik systemów teleinformatycznych	251101	0,066	0,272
Administrator systemów komputerowych	252201	0,066	0,272
Redaktor wydawniczy	264104	0,066	0,272
GRUPA 3 - TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL		9,684	
Operator zautomatyzowanej linii produkcyjnej ⁸	313904	2,833	0,815
Księgowy	331301	1,976	0,815
Projektant stron internetowych (webmaster)	351404	1,910	0,543
Pracownik centrum elektronicznej obsługi klienta	332202	1,449	0,272
Przedstawiciel handlowy	332203	1,318	0,272
Technik telekomunikacji	352203	0,198	0,272
GRUPA 4 - PRACOWNICY BIUROWI		5,599	
Technik prac biurowych ⁹	411004	4,545	1,902
Technik obsługi turystycznej	422103	0,791	0,543
Sekretarka	412001	0,198	0,543
Magazynier	432103	0,066	0,272
GRUPA 5 - PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY		9,157	
Doradca klienta	524902	4,941	1,902
Sprzedawca	522301	1,910	1,087
Pracownik ochrony fizycznej	541307	1,515	0,815
Telemarketer	524404	0,461	0,272
Robotnik gospodarczy	515303	0,329	0,272
GRUPA 6 - ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY		0,000	
GRUPA 7 - ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY		6,192	
Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	722308	2,635	0,543
Monter-elektronik	742102	1,910	1,087
Spawacz	721204	0,527	0,272
Pozostali robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	711990	0,395	0,272
Stolarz	752205	0,264	0,272

⁷ Zakodowano wspólnie inżynierów, wobec których nie określono specjalizacji (dziedziny).

⁸ W ramach zawodu zakodowano wszystkie wskazania dot. pracowników produkcji, pracowników linii produkcyjnej, pracowników przemysłowych itp.

⁹ W ramach zawodu zakodowano wszystkie wskazania dot. pracowników biurowych, pracowników kancelaryjnych, pomocy administracyjnych itp. – niezależnie od oczekiwanego od nich poziomu wykształcenia (w większości przypadków wyższego).

Krawiec	753105	0,198	0,272
Cieśla	711501	0,132	0,272
Elektromechanik	741201	0,066	0,272
Pozostali monterzy elektronicy i serwisanci urządzeń elektronicznych	742190	0,066	0,272
GRUPA 8 - OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ		0,659	
Operator ładowarki	834207	0,329	0,272
Kierowca autobusu	833101	0,132	0,272
Monter ¹⁰	821xxx	0,132	0,272
Kierowca ¹¹	833xxx	0,066	0,272
GRUPA 9 - PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE		0,922	
Pakowacz ręczny	932101	0,395	0,272
Pomocnik piekarza	932910	0,264	0,272
Woźny	962906	0,264	0,272
PRACOWNICY, WOBEC KTÓRYCH NIE WSKAZANO OCZEKIWANEGO ZAWODU		14,361	
brak wskazania zawodu	xxxxxx	14,361	5,435
ŁĄCZNIE		100,000	

¹⁰ Zakodowano wspólnie monterów, wobec których nie określono specjalizacji (zakresu i dziedziny wykonywanych prac).

¹¹ Zakodowano wspólnie kierowców, wobec których nie określono specjalizacji (kategorii prawa jazdy).

Załącznik 2 *Lista zawodów, w których planowane jest zatrudnienie w perspektywie 3 lat*

W odniesieniu do planów 3-letnich pracodawcy wskazywali jedynie zapotrzebowanie na zawody, bez określania liczby pracowników (jako trudne do przewidzenia w tak odległej perspektywie) – stąd zestawienie odnosi się do odsetka pracodawców poszukujących pracowników w danym zawodzie.

Zawody podawane w ramach kwestionariuszy ankiet przez pracodawców zostały zakodowane do zawodów zgodnych z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności¹². W części przypadków zaklasyfikowanie na podstawie wypowiedzi pracodawcy było trudne i może nie odzwierciedlać w pełni intencji ze względu na brak dookreślenia zawodu i/lub brak odpowiednika w klasyfikacji. W części przypadków braku dookreślenia zawodu – posłużono się nazwą bardziej ogólną, zastępując kolejne cyfry w kodzie oznaczeniem „x” (np. inżyniera bez wskazania specjalizacji kodowano jako 214xxx, pod „xxx” rozumiejąc dalszą część kodu – inżynierowie w KZiS przypisane mają kody od 214101 do 214990). W zestawieniu uwzględniono również liczbę poszukiwanych pracowników, wobec których nie określono zawodu (np. „jeszcze nie wiadomo”, „nie wymagamy konkretnego zawodu”) – oznaczono ich jako „xxxxx”.

W zestawieniu zawarto odsetek pracodawców (spośród wszystkich w danej sekcji PKD), którzy takich pracowników będą potrzebować. Należy podkreślić, że w części przypadków zawód odnosi się do wąskiej specjalizacji (np. operator koparki), w części natomiast obejmuje szerszy zakres stanowisk (np. inżynier).

Zawód (zakodowany wg KZiS)	Kod zawodu	Odsetek pracodawców poszukujących pracowników w zawodzie
GRUPA 1 - PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY		
Naczelnik / kierownik wydziału	121303	0,272
GRUPA 2 - SPECJALIŚCI		
Programista aplikacji	251401	2,989
Specjalista do spraw rozwoju oprogramowania systemów informatycznych	251202	2,174
Autor tekstów i sloganów reklamowych (copywriter)	243102	1,087
Specjalista do spraw sprzedaży	243305	0,815
Grafik komputerowy DTP	216601	0,543
Analitik systemów teleinformatycznych	251101	0,543
Redaktor wydawniczy	264104	0,543
Dziennikarz	264201	0,543
Nauczyciel akademicki ¹³	2310xx	0,543
Specjalista ochrony środowiska	213303	0,272
Inżynier utrzymania ruchu	214103	0,272
Inżynier telekomunikacji	215301	0,272
Doradca inwestycyjny	241203	0,272
Specjalista do spraw pozyskiwania funduszy (fundraiser)	242109	0,272
Pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	242190	0,272
Audytorkontroler	242204	0,272
Specjalista do spraw kadr	242307	0,272
Specjalista analizy i rozwoju rynku	243105	0,272

¹² Klasyfikacja wynikająca z Rozporządzenia MPiPS z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz.U.2018.227 j.t.).

¹³ Zakodowano wspólnie nauczycieli akademickich i naukowców, wobec których nie określono specjalizacji (dziedziny nauki).

Opiekun klienta	243302	0,272
Tester oprogramowania komputerowego	251903	0,272
Administrator systemów komputerowych	252201	0,272
Inżynier systemów i sieci komputerowych	252302	0,272
Specjalista marketingu społecznego	263409	0,272
Tłumacz	264304	0,272
Inżynier ¹⁴	214xxx	0,272
Inżynier geodeta ¹⁵	21650x	0,272
GRUPA 3 - TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL		
Księgowy	331301	0,815
Opiekunka dziecięca	325905	0,272
Agent ubezpieczeniowy	332101	0,272
Fotograf	343101	0,272
Pozostali technicy wsparcia informatycznego i technicznego	351290	0,272
Pracownik pozycjonowania stron internetowych	351403	0,272
Projektant stron internetowych (webmaster)	351404	0,272
Operator urzędzeń nadawczych telewizji kablowej	352201	0,272
GRUPA 4 - PRACOWNICY BIUROWI		
Technik prac biurowych ¹⁶	411004	1,087
GRUPA 5 - PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY		
Fryzjer	514101	0,272
Pozostali fryzjerzy	514109	0,272
Doradca klienta	524902	0,272
Strażnik gminny / miejski	541312	0,272
GRUPA 6 - ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY		
GRUPA 7 - ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY		
Pozostali monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych	712790	0,272
Frezer	722301	0,272
Pozostali monterzy elektronicy i serwisanci urządzeń elektronicznych	742190	0,272
Tokarz ¹⁷	7x231x	0,272
GRUPA 8 - OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ		
Kierowca autobusu	833101	0,272
GRUPA 9 - PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE		
Meliorant	931203	0,272
PRACOWNICY, WOBEC KTÓRYCH NIE WSKAZANO OCZEKIWANEGO ZAWODU		
brak wskazania zawodu	xxxxxx	0,815

¹⁴ Zakodowano wspólnie inżynierów, wobec których nie określono specjalizacji (dziedziny).

¹⁵ Zakodowano wspólnie inżynierów geodetów, wobec których nie określono specjalizacji.

¹⁶ W ramach zawodu zakodowano wszystkie wskazania dot. pracowników biurowych, pracowników kancelaryjnych, pomocy administracyjnych itp. – niezależnie od oczekiwanego od nich poziomu wykształcenia (w większości przypadków wyższego).

¹⁷ Zakodowano wspólnie tokarzy, wobec których nie określono specjalizacji (materiału i sposobu obróbki).

Załącznik 3 Lista zawodów, w których planowane jest zatrudnienie w perspektywie 5 lat

W odniesieniu do planów 5-letnich pracodawcy wskazywali jedynie zapotrzebowanie na zawody, bez określania liczby pracowników (jako trudne do przewidzenia w tak odległej perspektywie) – stąd zestawienie odnosi się do odsetka pracodawców poszukujących pracowników w danym zawodzie.

Zawody podawane w ramach kwestionariuszy ankiet przez pracodawców zostały zakodowane do zawodów zgodnych z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności¹⁸. W części przypadków zaklasyfikowanie na podstawie wypowiedzi pracodawcy było trudne i może nie odzwierciedlać w pełni intencji ze względu na brak dookreślenia zawodu i/lub brak odpowiednika w klasyfikacji. W części przypadków braku dookreślenia zawodu – posłużono się nazwą bardziej ogólną, zastępując kolejne cyfry w kodzie oznaczeniem „x” (np. inżyniera bez wskazania specjalizacji kodowano jako 214xxx, pod „xxx” rozumiejąc dalszą część kodu – inżynierowie w KZiS przypisane mają kody od 214101 do 214990). W zestawieniu uwzględniono również liczbę poszukiwanych pracowników, wobec których nie określono zawodu (np. „jeszcze nie wiadomo”, „nie wymagamy konkretnego zawodu”) – oznaczono ich jako „xxxxxx”.

W kwestionariuszu ankiety w ramach odpowiedzi na pytanie dotyczące planów 5-letnich istniała opcja wskazania tych samych zawodów, co w odniesieniu do planów 3-letnich. W takich przypadkach zostały one skopiowane i są uwzględnione na poniższej liście.

W zestawieniu zawarto odsetek pracodawców (spośród wszystkich w danej sekcji PKD), którzy takich pracowników będą potrzebować. Należy podkreślić, że w części przypadków zawód odnosi się do wąskiej specjalizacji (np. operator koparki), w części natomiast obejmuje szerszy zakres stanowisk (np. inżynier).

Zawód (zakodowany wg KZiS)	Kod zawodu	Odsetek pracodawców poszukujących pracowników w zawodzie
GRUPA 1 - PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY		
GRUPA 2 - SPECJALIŚCI		
Programista aplikacji	251401	2,717
Specjalista do spraw rozwoju oprogramowania systemów informatycznych	251202	1,902
Autor tekstów i sloganów reklamowych (copywriter)	243102	1,087
Grafik komputerowy DTP	216601	0,543
Specjalista do spraw sprzedaży	243305	0,543
Analityk systemów teleinformatycznych	251101	0,543
Redaktor wydawniczy	264104	0,543
Dziennikarz	264201	0,543
Inżynier utrzymania ruchu	214103	0,272
Inżynier telekomunikacji	215301	0,272
Specjalista do spraw pozyskiwania funduszy (fundraiser)	242109	0,272
Pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	242190	0,272
Specjalista analizy i rozwoju rynku	243105	0,272
Tester oprogramowania komputerowego	251903	0,272
Administrator systemów komputerowych	252201	0,272
Inżynier systemów i sieci komputerowych	252302	0,272
Specjalista marketingu społecznego	263409	0,272

¹⁸ Klasyfikacja wynikająca z Rozporządzenia MPiPS z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz.U.2018.227 j.t.).

Tłumacz	264304	0,272
GRUPA 3 - TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL		
Księgowy	331301	0,543
Opiekunka dziecięca	325905	0,272
Pracownik pozycjonowania stron internetowych	351403	0,272
Projektant stron internetowych (webmaster)	351404	0,272
GRUPA 4 - PRACOWNICY BIUROWI		
Technik prac biurowych ¹⁹	411004	0,272
GRUPA 5 - PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY		
Fryzjer	514101	0,272
Pozostali fryzjerzy	514109	0,272
Doradca klienta	524902	0,272
Strażnik gminny / miejski	541312	0,272
GRUPA 6 - ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY		
GRUPA 7 - ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY		
Pozostali monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych	712790	0,272
Frezer	722301	0,272
Pozostali monterzy elektronicy i serwisanci urządzeń elektronicznych	742190	0,272
Tokarz ²⁰	7x231x	0,272
GRUPA 8 - OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ		
GRUPA 9 - PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE		
PRACOWNICY, WOBEC KTÓRYCH NIE WSKAZANO OCZEKIWANEGO ZAWODU		
brak wskazania zawodu	xxxxxx	0,272

¹⁹ W ramach zawodu zakodowano wszystkie wskazania dot. pracowników biurowych, pracowników kancelaryjnych, pomocy administracyjnych itp. – niezależnie od oczekiwanego od nich poziomu wykształcenia (w większości przypadków wyższego).

²⁰ Zakodowano wspólnie tokarzy, wobec których nie określono specjalizacji (materiału i sposobu obróbki).

Załącznik 4 Kwestionariusz ankiety

METRYCZKA

M1. Ilu pracowników zatrudnia Państwa firma/institucja? (pytanie jednokrotnego wyboru)
☐ nie zatrudniam obecnie pracowników
☐ 1 do 9 pracowników
☐ od 10 do 49 pracowników
☐ od 50 do 249 pracowników
☐ od 250 do 999 pracowników
☐ 1000 i więcej pracowników

M2. Proszę wskazać w jakiej branży działa Państwa firma/institucja.

(ankieter prosi o podanie kodu PKD głównej działalności firmy [z dokładnością do konkretnego symbolu – np. 85.59.B – Pozostałe pozaszkolne formy edukacji, gdzie indziej niesklasyfikowane] lub w przypadku braku jego znajomości – określenie profilu firmy w celu późniejszego zakodowania)

.....

M3. Proszę określić w jakiej sekcji PKD mieści się Państwa główna działalność (ewentualnie ankieter przekodowuje informację pozyskaną w ramach pytania M2)	
☐ sekcja A - rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	☐ sekcja L - działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
☐ sekcja B - górnictwo i wydobywanie	☐ sekcja M - działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
☐ sekcja C - przetwórstwo przemysłowe	☐ sekcja N - działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
☐ sekcja D - wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	☐ sekcja O - administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne
☐ sekcja E - dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	☐ sekcja P – edukacja
☐ sekcja F – budownictwo	☐ sekcja Q - opieka zdrowotna i pomoc społeczna
☐ sekcja G - handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	☐ sekcja R - działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją
☐ sekcja H - transport i gospodarka magazynowa	☐ sekcja S - pozostała działalność usługowa
☐ sekcja I - działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	☐ sekcja T - gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby
☐ sekcja J - informacja i komunikacja	☐ sekcja U - organizacje i zespoły eksterytorialne
☐ sekcja K - działalność finansowa i ubezpieczeniowa	

M4. Proszę wskazać w jakim powiecie zlokalizowana jest Państwa firma/institucja.

(ankieter prosi o podanie powiatu)

.....

M5. Proszę określić przeważający charakter działalności Państwa firmy/institucji.*(ankieter prosi o podanie przeważającego charakteru działalności firmy/institucji)* produkcyjny usługowy handlowy inny, jaki?**PYTANIA KWESTIONARIUSZOWE****1. Czy w ciągu najbliższych 12 miesięcy w Państwa firmie/institucji planowane jest zatrudnienie nowych pracowników?***(pytanie jednokrotnego wyboru)* tak raczej tak raczej nie /przejdźcie do pytania 4/ nie /przejdźcie do pytania 4/ trudno powiedzieć /przejdźcie do pytania 4/**2. Z jakiego powodu planowane jest zatrudnienie nowych pracowników?***(pytanie wielokrotnego wyboru)* inwestycje w modernizację firmy (nowe technologie, maszyny, urządzenia, np. planowany zakup sprzętu wymagającego obsługi przez osoby o nowych umiejętnościach) rozszerzenie działalności firmy (np. wprowadzenie nowej linii produkcyjnej, rozszerzenie katalogu usług) poszerzenie rynków zbytu (np. rozszerzenie działalności z rynku lokalnego na krajowy, wejście na rynki zagraniczne) wzrost sprzedaży produktów/usług firmy otwarcie nowego oddziału firmy zmiany w firmie (np. zmiana struktury firmy) potrzeba uzupełniania stanowisk pracy ze względu na odejścia pracowników z pracy (z powodu zmiany pracy) potrzeba uzupełniania stanowisk pracy ze względu na odejścia pracowników z pracy (z powodu odejścia na emeryturę/rentę lub inne świadczenia społeczne) brak pracowników w firmie o odpowiednich kwalifikacjach inne, jakie?**3. W jakich zawodach Państwa firma/institucja planuje zatrudnienie nowych pracowników w ciągu najbliższych 12 miesięcy? Proszę określić zawody możliwie jak najdokładniej.***(ankieter prosi o wskazanie co najmniej 1, a maksymalnie 5 zawodów/stanowisk)*

Zawód / stanowisko 1 – ile osób?

Zawód / stanowisko 2 – ile osób?

Zawód / stanowisko 3 – ile osób?

Zawód / stanowisko 4 – ile osób?

Zawód / stanowisko 5 – ile osób?

 trudno powiedzieć /przejdźcie do pytania 4/

/Blok pytań odnoszących się do poszczególnych wskazanych zawodów/

Porozmawiajmy teraz o Państwa oczekiwaniach względem kandydatów ubiegających się o to stanowisko, to jest na temat tego, kogo chcieliby Państwo zatrudnić.

3.1. Jaki poziom wykształcenia będzie oczekiwany od kandydatów? Proszę precyzyjnie określić poziomy i kierunki kształcenia.

(pytanie jednokrotnego wyboru; w przypadku podania wykształcenia zasadniczego zawodowego, średniego technicznego bądź wyższego, ankieter dopytuje o kierunek i wpisuje go w odpowiednim polu, np. cukiernik, prawo administracyjne, finanse i rachunkowość, budownictwo drogowe)

- podstawowe
- gimnazjalne
- zasadnicze zawodowe, jaki kierunek/specjalność/nieważne?
- średnie ogólnokształcące
- średnie zawodowe lub policealne, jaki kierunek/specjalność/nieważne?
- wyższe, jaki kierunek/specjalność/obszar kształcenia/nieważne?
- brak konkretnych oczekiwań

3.2. Czy od kandydatów będzie oczekiwane doświadczenie zawodowe?

(pytanie jednokrotnego wyboru; w przypadku wyboru przez respondenta odpowiedzi „tak”, ankieter dopytuje dodatkowo o rodzaj doświadczenia i czas jego trwania; dopuszcza się możliwość zaznaczenia jednocześnie doświadczenia ogólnego oraz na podobnym stanowisku)

- tak
 - ogólne:
 - krótsze niż rok
 - od roku do 2 lat
 - od 2 lat do 5 lat
 - powyżej 5 lat
 - na podobnym stanowisku:
 - krótsze niż rok
 - od roku do 2 lat
 - od 2 lat do 5 lat
 - powyżej 5 lat
- nie
- trudno powiedzieć

3.3. Czy od kandydatów będzie oczekiwane formalne potwierdzenie posiadanego zawodu/kwalifikacji?

(w przypadku odpowiedzi „tak” możliwość wielokrotnego wyboru)

- tak – jakie?
 - studia kierunkowe
 - tytuł technika
 - świadectwo ukończenia szkoły zawodowej/branżowej
 - ukończony kurs/szkolenie w tym zakresie – jakie?
 - posiadane uprawnienie (np. prawo jazdy, książeczka spawacza)
 - inne – jakie?.....
- nie
- trudno powiedzieć

3.4. Jakie umiejętności będą wymagane od kandydatów ubiegających się o to stanowisko?

(pytanie wielokrotnego wyboru)

- dotyczące obsługi urządzeń i maszyn
- dotyczące wykonywania czynności innych niż obsługa urządzeń i maszyn
- dotyczące obsługi programów komputerowych
- dotyczące znajomości języków obcych
- dotyczące posiadania prawa jazdy
- dotyczące obsługi klienta
- inne, jakie?
- trudno powiedzieć
- brak konkretnych oczekiwań

3.5. Jakie kompetencje (zdolności i/lub predyspozycje psychospołeczne) powinni posiadać kandydaci ubiegający się o to stanowisko? Proszę wymienić maksymalnie 5 najważniejszych kompetencji oczekiwanych od kandydatów.

(ankieter odczyta pytanie i wpisze cechy wskazane przez respondentów; w przypadku braku oczekiwań co do cech i zdolności kandydatów, pola pozostaną puste)

-
-
-
-
-

/Koniec bloku pytań dot. konkretnego zawodu/stanowiska/

4. Na jakich pracowników Państwa firmy/instytucji prognozują Państwo zapotrzebowanie w ciągu najbliższych 3 lat? Proszę określić zawody/stanowiska możliwie jak najdokładniej.

(ankieter prosi o wskazanie co najmniej 1, a maksymalnie 5 zawodów/stanowisk)

nie przewiduje się zapotrzebowania

trudno powiedzieć

na następujące zawody:

Zawód / stanowisko 1

Zawód / stanowisko 2

Zawód / stanowisko 3

Zawód / stanowisko 4

Zawód / stanowisko 5

5. Na jakich pracowników Państwa firmy/instytucji prognozują Państwo zapotrzebowanie w ciągu najbliższych 5 lat? Proszę określić zawody/stanowiska możliwie jak najdokładniej.

(ankieter prosi o wskazanie co najmniej 1, a maksymalnie 5 zawodów/stanowisk)

nie przewiduje się zapotrzebowania

trudno powiedzieć

na takie same zawody jak w przypadku 3 lat

na inne zawody niż w przypadku 3 lat – jakie?

Zawód / stanowisko 1

Zawód / stanowisko 2

Zawód / stanowisko 3

Zawód / stanowisko 4

Zawód / stanowisko 5

6. Czy Państwa firma/instytucja napotkała w ciągu ostatnich 3 lat na problemy ze znalezieniem odpowiedniego pracownika?

(pytanie jednokrotnego wyboru)

nie dotyczy – w tym czasie nie poszukiwaliśmy nowych pracowników

tak

raczej tak

raczej nie /przejdźcie do pytania 10/

nie /przejdźcie do pytania 10/

trudno powiedzieć /przejdźcie do pytania 10/

7. Jakich stanowisk dotyczyły te problemy?

(pytanie wielokrotnego wyboru)

kierowniczych

specjalistycznych

techników i innego średniego personelu

pracowników biurowych

pracowników usług i sprzedawców

rolników, ogrodników, leśników i rybaków

robotników przemysłowych i rzemieślników

operatorów i monterów

pracowników wykonujących prace proste

8. Czym były spowodowane te problemy?

(pytanie wielokrotnego wyboru; dodatkowo ankieter wstawia znak „x” przy problemie, który dla respondenta był najważniejszy)

**najważniejszy
problem**

brak osób zainteresowanych podjęciem zatrudnienia

brak osób posiadających wymagany zawód

brak osób posiadających odpowiednie umiejętności zawodowe

brak osób posiadających odpowiednie doświadczenie zawodowe

brak osób posiadających wymagane uprawnienia

brak osób posiadających odpowiednie kompetencje społeczne (np. umiejętność pracy w grupie)

brak osób posiadających odpowiednie kompetencje menedżerskie (np. umiejętność organizacji pracy zespołu)

brak osób posiadających odpowiednie predyspozycje osobiste (np. uczciwość, pracowitość, samodzielność)

kandydaci mają niski poziom motywacji do pracy

kandydatom nie odpowiadają proponowane warunki pracy

kandydaci mają zbyt duże oczekiwania płacowe

rezygnacje z zatrudnienia na jego początkowym etapie

inne, jakie?

9. W jaki sposób reagowali Państwo na te problemy?

(pytanie wielokrotnego wyboru)

kontynuowaliśmy poszukiwania w dotychczasowy sposób

rozszerzaliśmy sposoby ogłaszania ofert pracy (np. w prasie, Internecie, na billboardach, na targach pracy)

angażowaliśmy agencje zatrudnienia

stworzyliśmy program poszukiwania nowych przez polecenia obecnych pracowników

szukaliśmy pracowników w innych firmach (proponowaliśmy lepsze warunki)

zatrudnialiśmy osoby pomimo braku poszukiwanych kwalifikacji/kompetencji

zmienialiśmy warunki zatrudnienia (np. podnosiliśmy propozycje płacy dla nowozatrudnionych pracowników)

zmienialiśmy warunki pracy (np. wprowadzaliśmy bonusy dla nowozatrudnionych pracowników)

wprowadzaliśmy programy przyjazne nowozatrudnianym pracownikom (np. ścieżki awansu i szkoleń)

współpracowaliśmy ze szkołami/uczelniami (np. patronat nad kształceniem kadr)

realizowaliśmy programy stażowe dla uczniów/studentów

rezygnowaliśmy z zatrudnienia (ograniczyliśmy rozwój liczebny firmy)

inne, jakie?

10. Powiatowe urzędy pracy oferują szereg instrumentów ułatwiających tworzenie miejsc pracy. Proszę je ocenić w kontekście 2 kolejnych pytań.

(ankieter odczytuje wszystkie formy wsparcia i zadaje względem każdego z nich 2 kolejne pytania z tabeli)

instrument	Proszę ocenić przydatność instrumentu dla pracodawcy <i>(ankieter zaznacza cyfrę na skali od 1 do 5 lub zakreśla „nie znam”, jeżeli respondent nie zna danego instrumentu)²¹</i>		Czy planują Państwo starać się o uzyskanie tego typu wsparcia w ciągu najbliższych 12 m-cy?	
			Tak	Nie
☐ sfinansowanie wyposażenia miejsca pracy	1_2_3_4_5	☐ nie znam		
☐ pożyczka na utworzenie miejsca pracy	1_2_3_4_5	☐ nie znam		
☐ staż	1_2_3_4_5	☐ nie znam		
☐ sfinansowanie szkolenia	1_2_3_4_5	☐ nie znam		
☐ prace interwencyjne	1_2_3_4_5	☐ nie znam		
☐ prace społecznie użyteczne	1_2_3_4_5	☐ nie znam		
☐ roboty publiczne	1_2_3_4_5	☐ nie znam		
☐ przygotowanie zawodowe dorosłych	1_2_3_4_5	☐ nie znam		
☐ jednorazowa refundacja składek na ubezpieczenia społeczne	1_2_3_4_5	☐ nie znam		
☐ świadczenie aktywizacyjne przy zatrudnieniu bezrobotnych powracających na rynek pracy po przerwie związanej z wychowaniem dziecka lub sprawowaniem opieki nad osobą zależną	1_2_3_4_5	☐ nie znam		
☐ dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego w wieku 50+	1_2_3_4_5	☐ nie znam		
☐ grant na telepracę (utworzenie miejsca pracy w postaci telepracy dla bezrobotnych powracających na rynek pracy po przerwie związanej z wychowaniem dziecka lub sprawowaniem opieki nad osobą zależną)	1_2_3_4_5	☐ nie znam		
☐ zwolnienie z opłacania składki na Fundusz Pracy oraz składki na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za zatrudnionych bezrobotnych do 30 r.ż.	1_2_3_4_5	☐ nie znam		
☐ zwolnienie z opłacania składki na Fundusz Pracy za zatrudnione osoby powyżej 50 r.ż.	1_2_3_4_5	☐ nie znam		
☐ refundacja składek na ubezpieczenia społeczne za bezrobotnych do 30 r.ż.	1_2_3_4_5	☐ nie znam		
☐ refundacja części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody i składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych do 30 r.ż.	1_2_3_4_5	☐ nie znam		

²¹Skala od 1 do 5, gdzie 1 oznacza „w ogóle nieprzydatny”, a 5 oznacza „zdecydowanie przydatny”.

11. Czy w ciągu najbliższych 12 miesięcy w Państwa firmie/instytucji przewidywana jest redukcja pracowników (zwolnienia)?

nie przewiduje się redukcji zatrudnienia

trudno powiedzieć

przewiduje się redukcję liczby pracowników w następujących zawodach/stanowiskach:

Zawód / stanowisko 1 – ile osób?

Zawód / stanowisko 2 – ile osób?

Zawód / stanowisko 3 – ile osób?

Zawód / stanowisko 4 – ile osób?

Zawód / stanowisko 5 – ile osób?

12. Z jakiego powodu przewidywana jest redukcja pracowników (zwolnienia)?

(pytanie wielokrotnego wyboru)

zmiany technologiczne (np. planowany zakup sprzętu zastępującego pracę pracowników, postępująca cyfryzacja powodująca redukcję liczby pracowników)

zmniejszająca się liczba zamówień na produkty/usługi firmy

zmniejszająca się opłacalność prowadzonej działalności

przewidywane bankructwo firmy

planowane zamknięcie firmy

planowane połączenie firmy z innym podmiotem gospodarczym

zlecenie części zadań podwykonawcom zewnętrznym

zmiany w firmie (np. zamknięcie części produkcji, przekierowanie produkcji na inne obszary, zmiana profilu firmy)

przewidywane zahamowanie w gospodarce (np. redukcja liczby zleceń, trudności finansowe kontrahentów)

inne, jakie?